

Tutkimus yläkoululaisten ihmis- ja lapsenoikeus- käsityksistä

TNS Gallup 2006

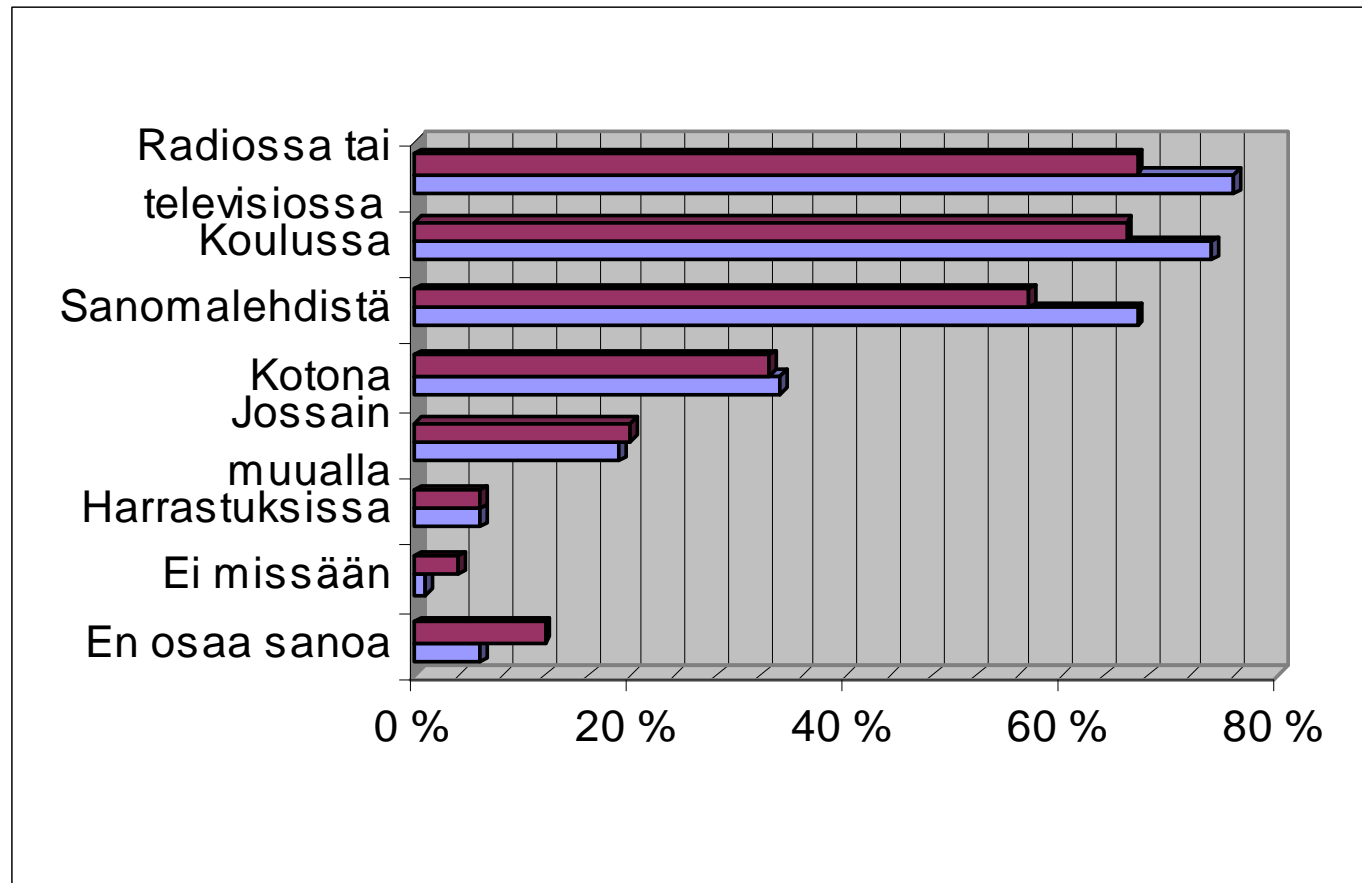
Jokaiselle lapselle
Terveys, koulutus, tasa-arvo, turva
LAPSISTA KASVAA MAAILMA

unicef

Tutkimuksen tausta ja toteutus

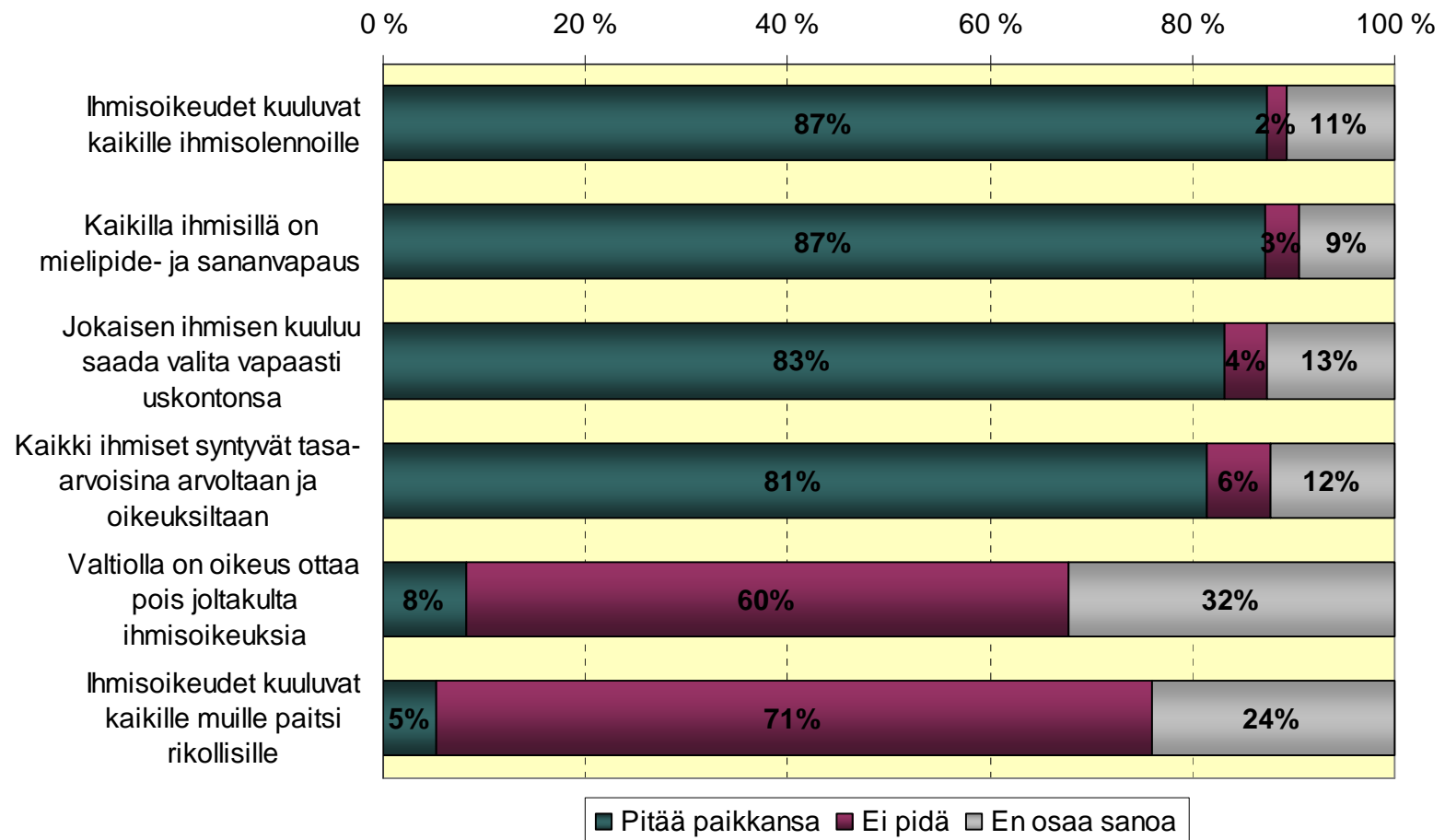
- Tutkimus toteutettiin kirjekyselynä lokakuussa 2006
- TNS Gallup lähetti maakunnittain kiintiöitynä kaikkiaan 40:een yläasteen kouluun tutkimuslomakkeet
- Kouluissa yksi luokka jokaiselta vuosiluokalta vastasi kyselyyn
- Kouluista 34 palautti lomakkeet määräaikaan mennessä, yhteensä kyselyyn vastasi 1782 yläasteen oppilasta
- Tuloksia tarkastellaan kokonaistasolla sekä lisäksi sukupuolen, iän/vuosiluokan ja alueen mukaan
- Tutkimuksen tilastollinen virheraja on n. $\pm 2,3$ %.
- Tuloksiin saattaa sisältyä tavanomaista enemmän ns. ”vastausvirhettä” vastaajakunnan luonteesta johtuen. Nuoret kouluikäiset vastaajat eivät välttämättä suhtaudu tutkimukseen aikuisväestön tavoin yhtä vakavasti

Näkemykset ihmis- ja lapsenoikeuksista: missä kuullut puhuttavan / kirjoitettavan

Näkemykset ihmisoikeuksista: tietämys ihmisoikeuksista

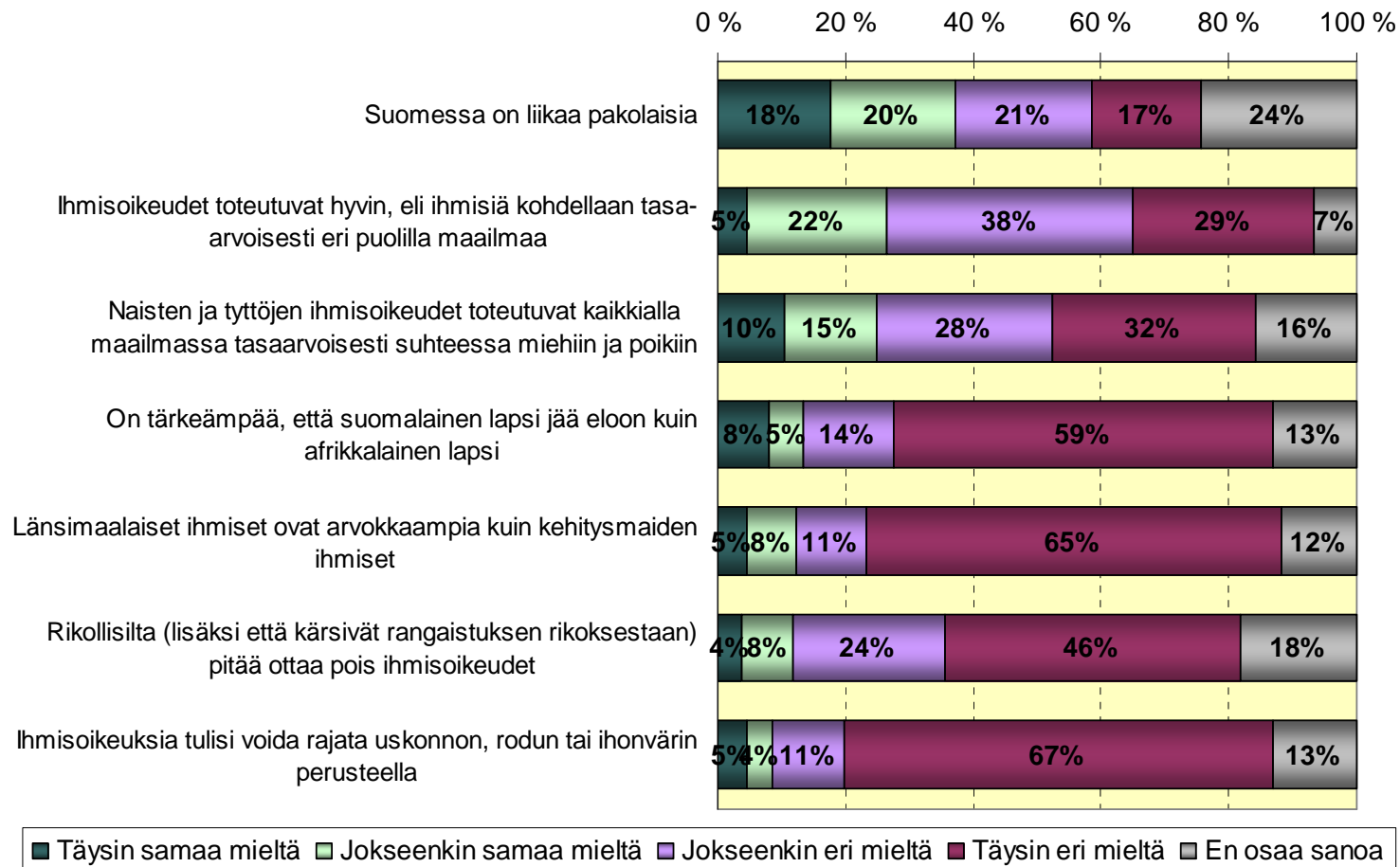
Ihmisoikeussopimusten mukaan...
 N = 1782

Näkemykset ihmisoikeuksista: ihmisoikeuksia koskevat asenteet

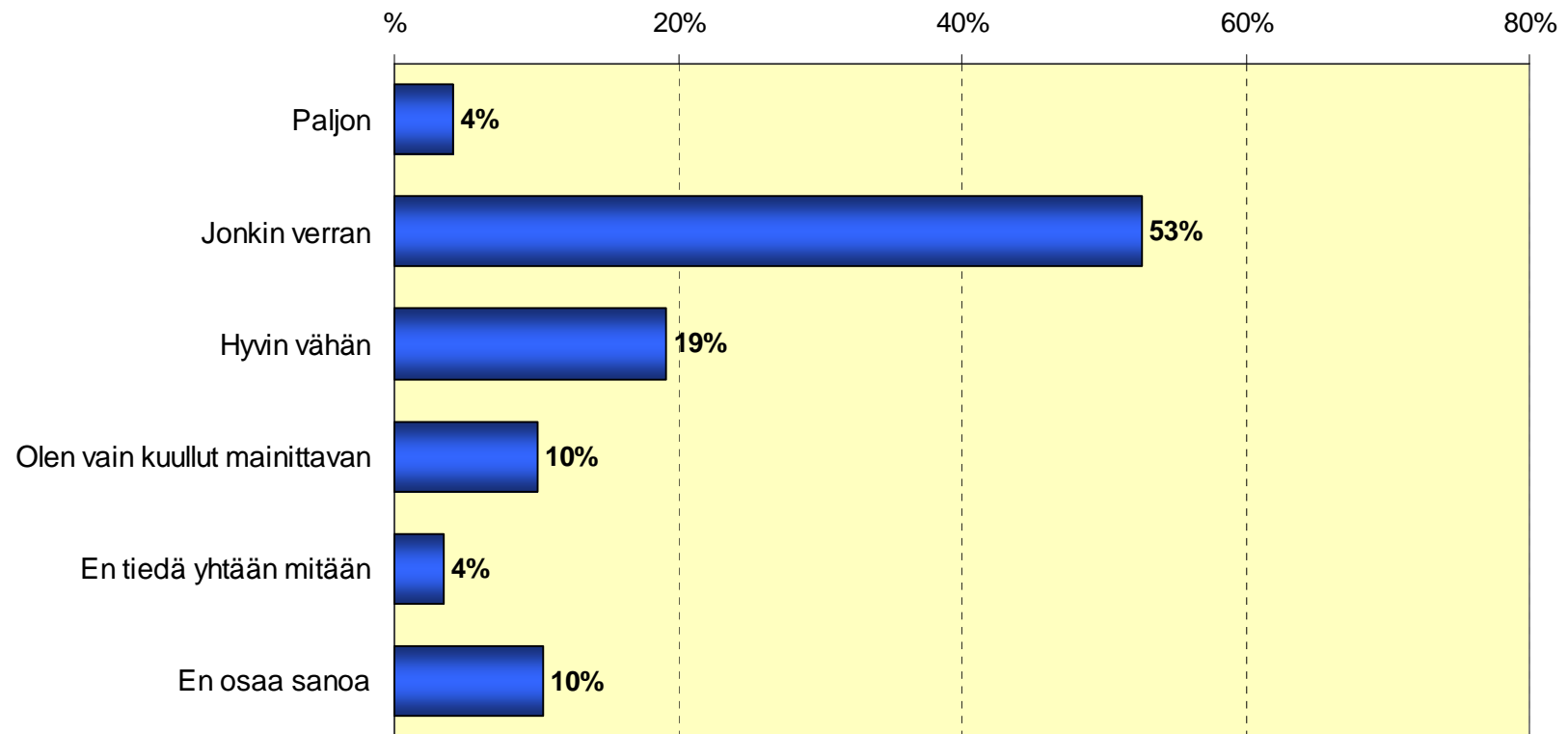
Missä määrin samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

N = 1782

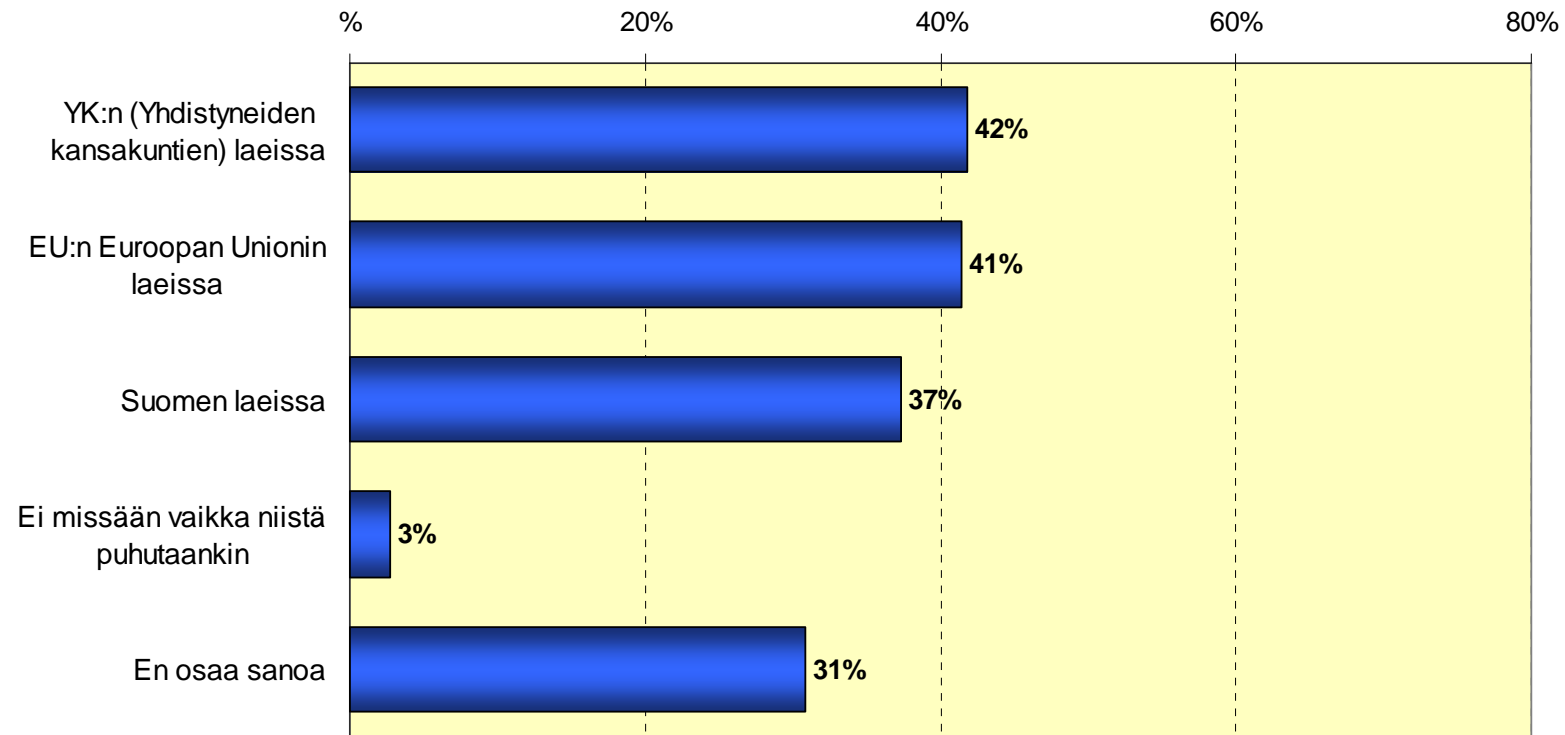
Näkemykset lasten oikeuksista: tietämys lasten oikeuksista

Kuinka paljon katsot tietäväsi lapsen oikeuksista?
N = 1782

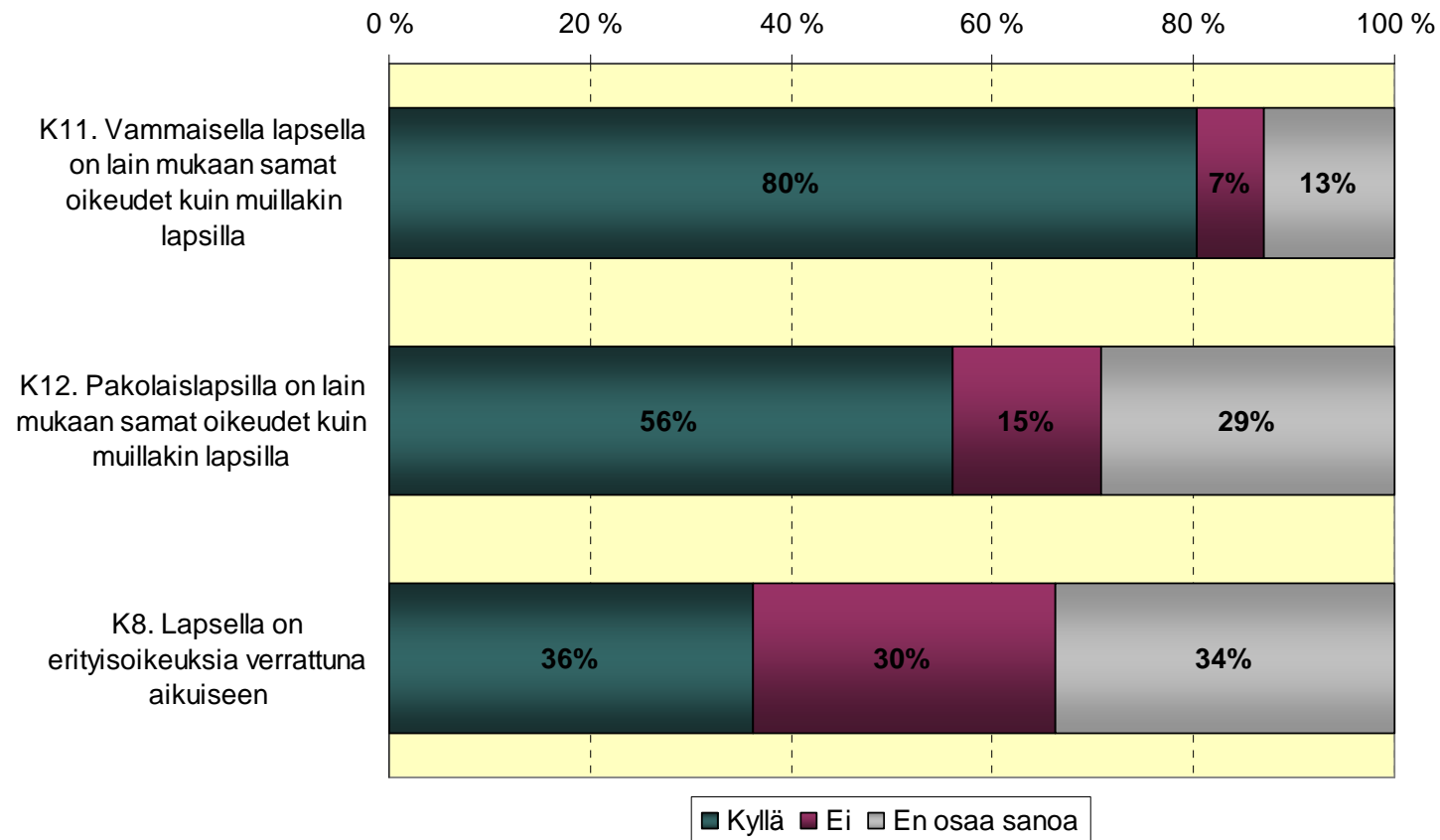
Näkemykset lasten oikeuksista: tietämys lasten oikeuksista

Missä lapsen oikeudet on käsityksesi mukaan määritelty?
N = 1782

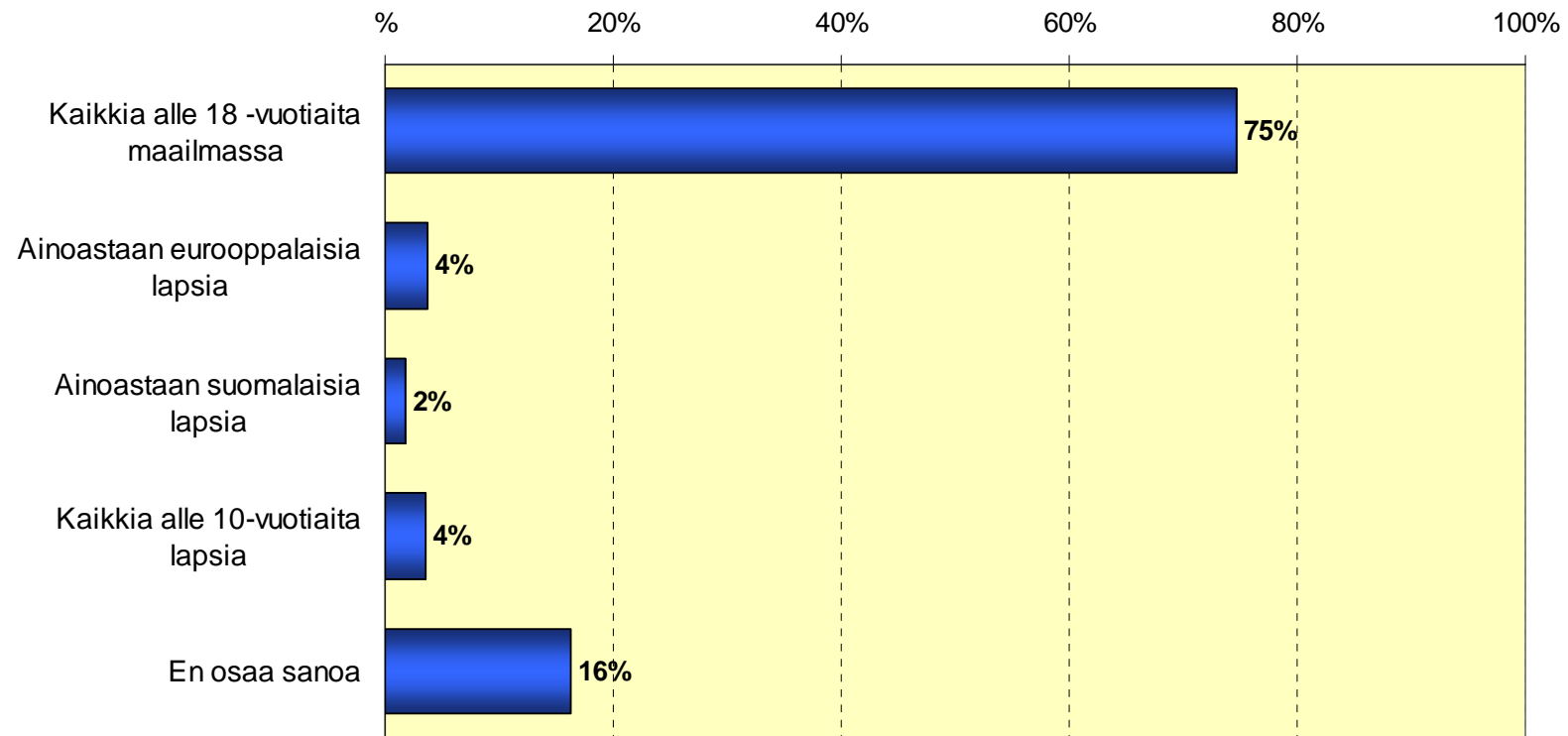
Näkemykset lasten oikeuksista: tietämys lasten oikeuksista

Tietämys lasten oikeuksista
N = 1782

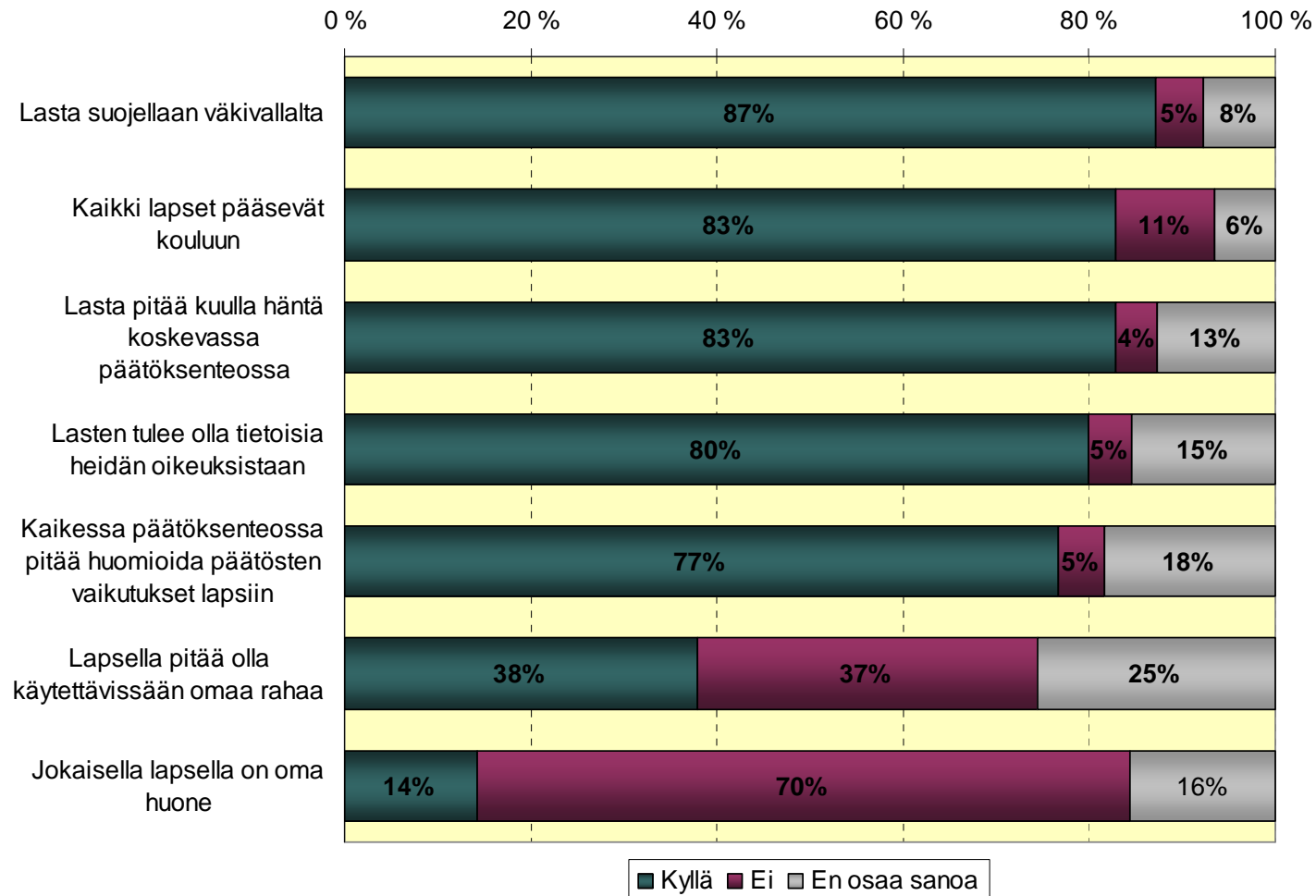
Näkemykset lasten oikeuksista: tietämys lasten oikeuksista

Koskevatko lapsen oikeudet...
N = 1782

Näkemykset lasten oikeuksista: Milloin lasten oikeudet toteutuvat

Täytyykö seuraavien asioiden pitää paikkansa, että lasten oikeudet toteutuisivat?
 N = 1782

22.1.2007

Käsitykset ihmisoikeuksista, huomioita:

- Lähes kaikki on kuullut puhuttavan ainakin jossakin ihmisoikeuksista, Valtaosalla oppilaista myös perustietämys ihmisoikeuksista.
 - epätietoisuutta aiheutti väitteet valtion oikeudesta ottaa ihmisoikeudet joltakin pois sekä ihmisoikeuksien kuulumisesta vain muille kuin rikollisille
 - tyttöjen samoin kuin oppilaista vanhimman ikäluokan (15-16 v.) tietämys ihmisoikeuksista on jonkin verran paremmalla tasolla kuin poikien ja nuorimpien oppilaiden
- Oppilaista 38% mielestä Suomessa on liikaa pakolaisia, vastaava osuus on päinvastaista mieltä ja neljännes ei osaa ottaa kantaa asiaan. 41 % oppilaista arvioi, että Suomessa on enemmän tai yhtä paljon pakolaisia kuin muualla Euroopassa.
- Reilu neljännes oppilaista katsoo ihmisoikeuksien toteutuvan hyvin eri puolilla maailmaa tai että naisten ja tyttöjen ihmisoikeudet toteutuvat tasa-arvoisesti suhteessa miehiin ja poikiin.
 - Ihmisoikeuksia koskevissa asenteissa ei ole eroa oppilaan iän tai sukupuolen suhteen.

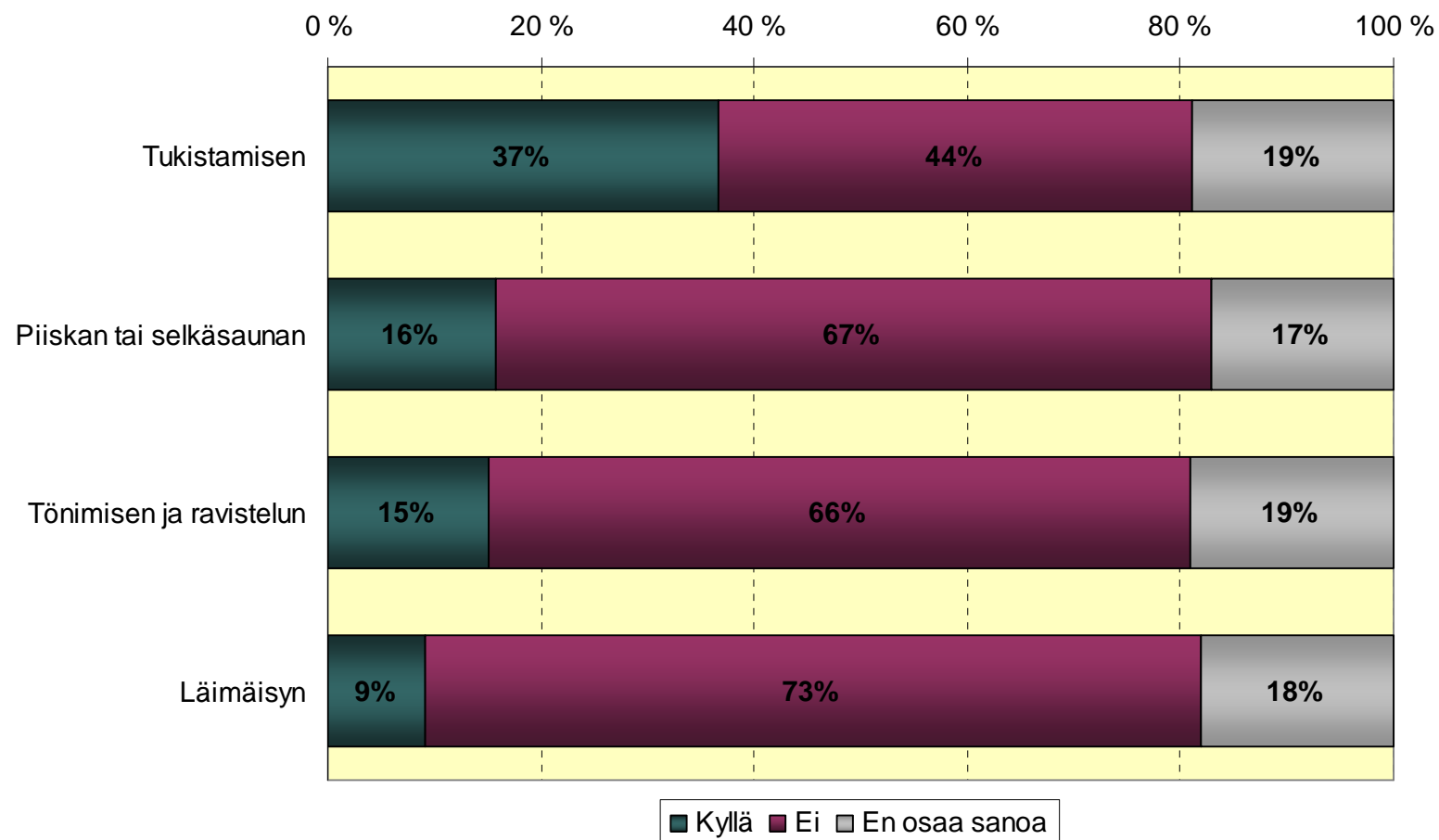
Käsitykset lapsenoikeuksista, huomioita:

- 41% tietää hyvin vähän, tai ei osaa sanoa lapsen oikeuksista, 64% ei tiedä, tai ei osaa sanoa lapsella olevan erityisoikeuksia suhteessa aikuiseen.
- Vammaisen lapsen yhtäläisistä oikeuksista tietää 80 % vastanneista. Sen sijaan ”vain” 56 % oppilaista sanoo pakolaislapsille kuuluvan lain mukaan samat oikeudet kuin muillekin lapsille. Tyttöjen tietämys on myös tässä suhteen selvästi poikia parempi.
- Oppilaista vähintään neljä viidestä on sitä mieltä, että lasten oikeudet toteutuvat kun lasta suojellaan väkivallalta, kaikki lapset pääsevät kouluun, lasta kuullaan häntä koskevassa päätöksenteossa ja lapset ovat tietoisia oikeuksistaan.
- Käytettävään raha lasten oikeuksien ehtona jakaa mielipiteet: reilu kolmannes katsoo, että lapsilla pitää olla omaa rahaa käytettävissä, reilu kolmannes on päinvastaista mieltä ja neljännes ei osaa ottaa kantaa asiaan.

Näkemykset lasten kurittamisesta: mitä laki sallii?

Mitä seuraavista kurittamisen muodoista Suomen laki käsityksesi mukaan sallii?

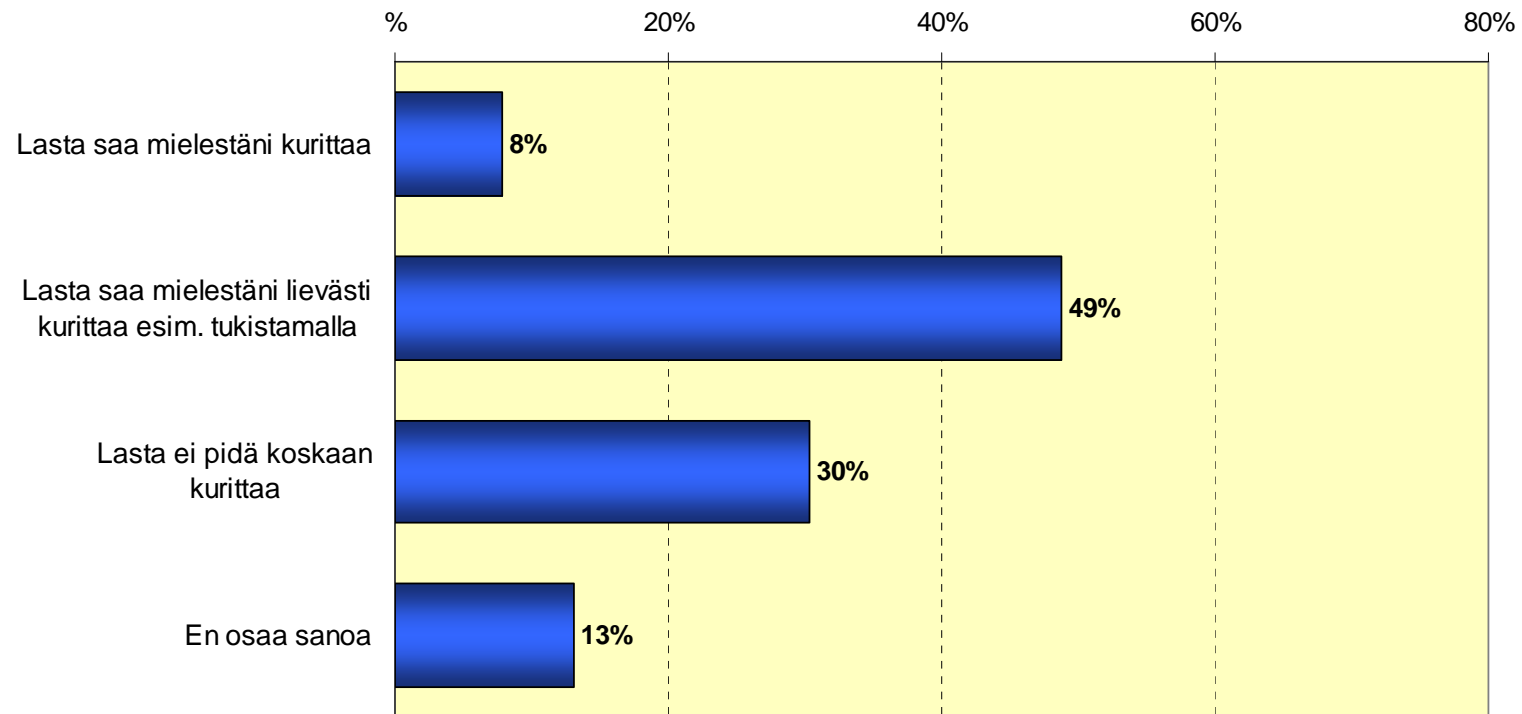
N = 1782

Näkemykset lasten kurittamisesta: lasten kurittamisen hyväksyminen

Mitä mieltä olet siitä, että lasta kasvatetaan ruumiillisesti kurittamalla?

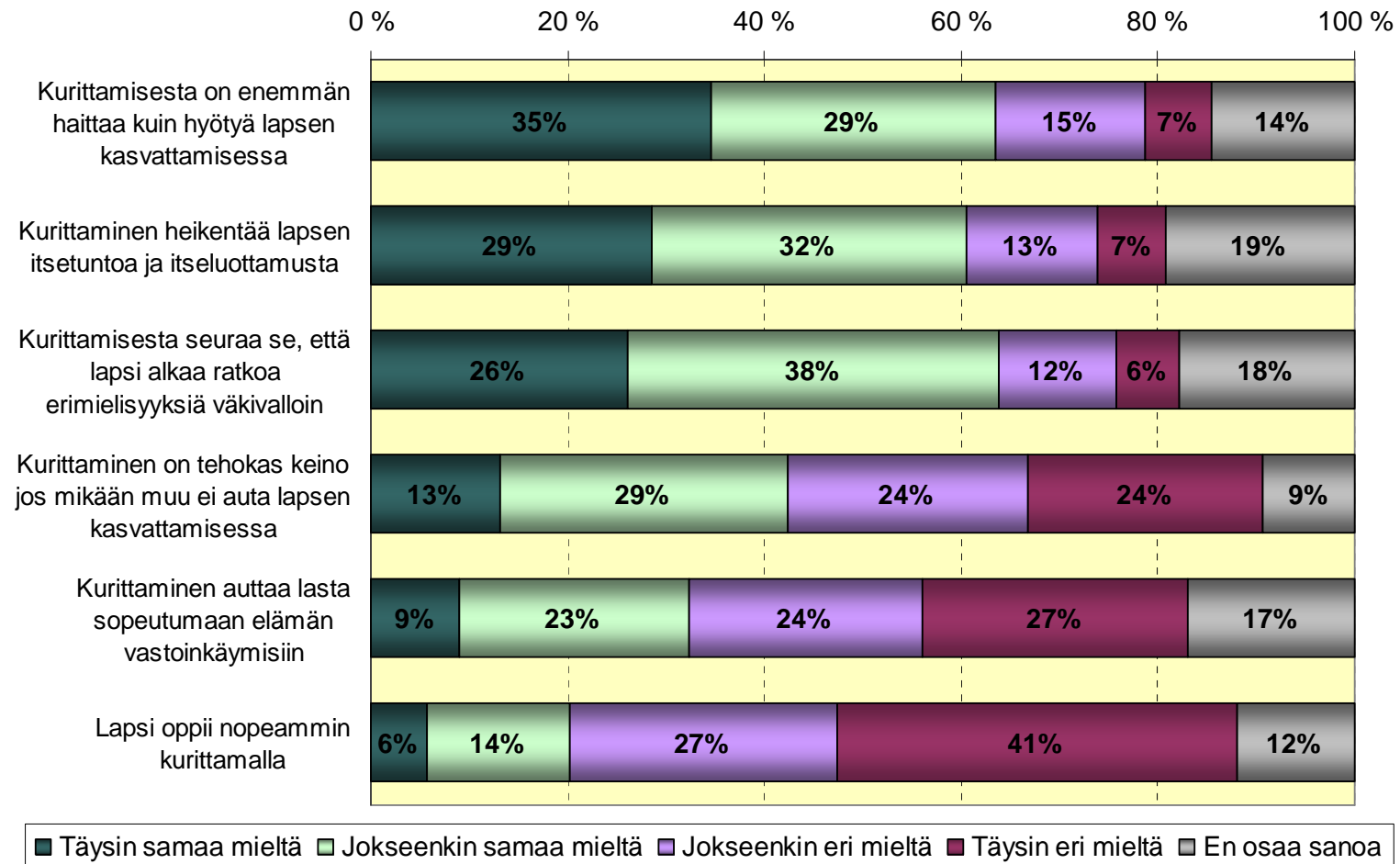
N = 1782

Näkemykset lasten kurittamisesta: kurittamista koskevat asenteet

Mitä mieltä olet seuraavista lapsen kurittamista koskevista väitteistä

N = 1782

Näkemykset lasten kurittamisesta:

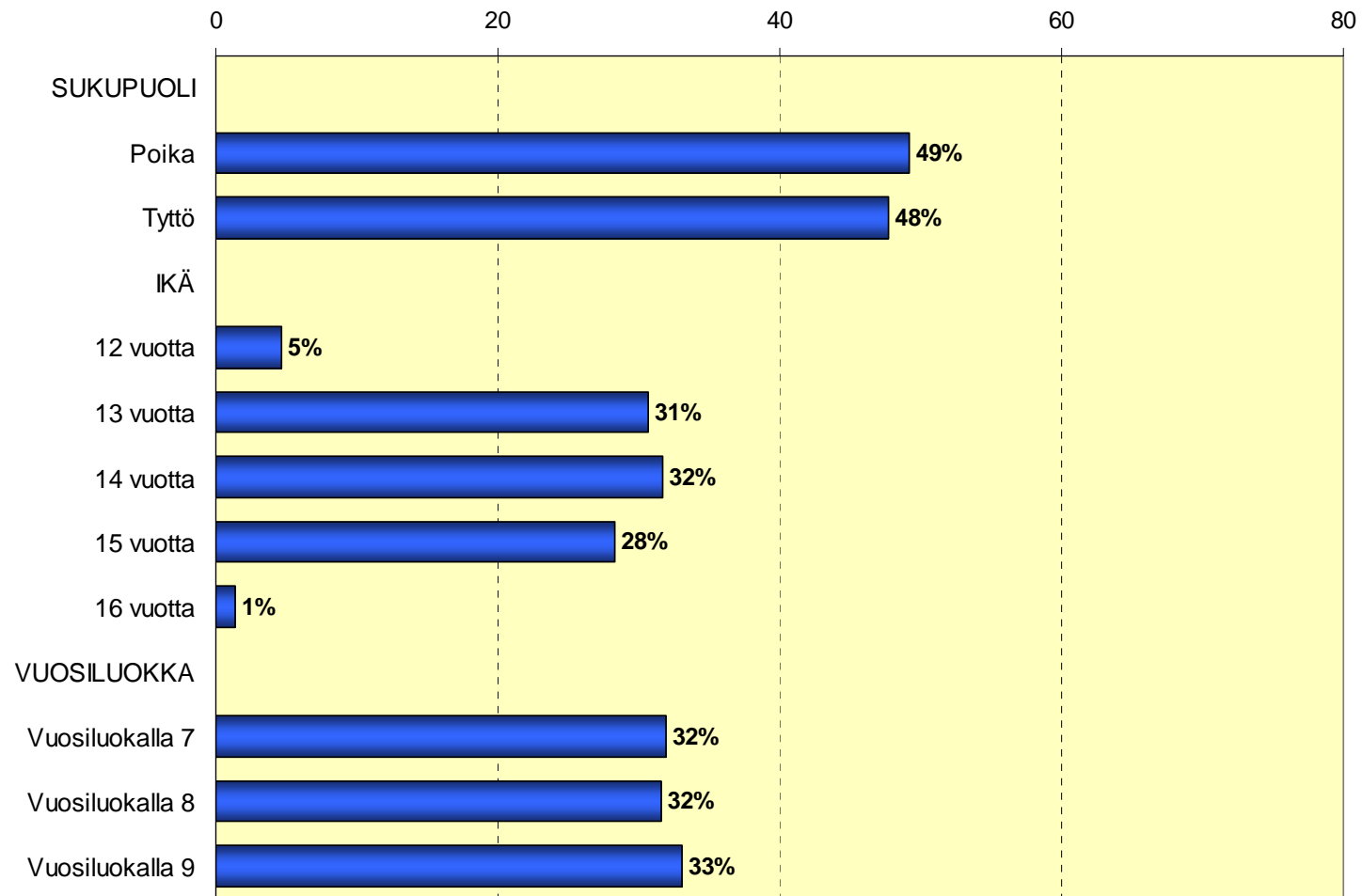
Huomioita

- Pojat arvioivat tyttöjä useammin em. kurituskeinojen olevan laissa sallittuja. Samoin 12-13 –vuotiaista selvästi useampi arvioi niiden olevan laissa sallittuja verrattuna vanhempiin oppilaisiin.
- Lasten lievän kurittamisen sallisi lähes puolet oppilaista. Hieman alle kolmannes ei sallisi lainkaan ruumiillista kurittamista. Pojat ovat kurittamisen suhteen tyttöjä hieman ”sallivampia”.
- Oppilaista selvä enemmistö arvioi, että kurittamisesta on enemmän haittaa kuin hyötyä lapsen kasvattamisessa, sen heikentävän lapsen itsetuntoa ja –luottamusta sekä lapsen kurittamisen seurauksena alkavan herkemmin ratkoa erimielisyyksiä väkivalloin.
- Väitteet kurittamisesta tehokkaana keinona lapsen kasvatuksessa ja sen vaikutuksesta lapsen sopeutumisessa elämän vastoinkäymisiin jakaa oppilaiden mielipiteet. Sen sijaan selvä vähemmistö oppilaista allekirjoittaa väitteen, että lapsi oppisi nopeammin kurittamalla.

Myös lasten kurittamista koskevissa asenteissa poikien tulos eroaa aika selvästi tyttöjen vastaavasta. Pojat arvioivat tyttöjä useammin kurittamisen olevan tehokas keino lapsen kasvattamisessa ja oppimisessa. Vastaavasti tytöt arvioivat selvästi poikia useammin kurittamisesta olevan enemmän haittaa kuin hyötyä kasvatuksessa sekä sen heikentävän myös lasten itsetuntoa ja –luottamusta.

Vastaajakunnan taustat

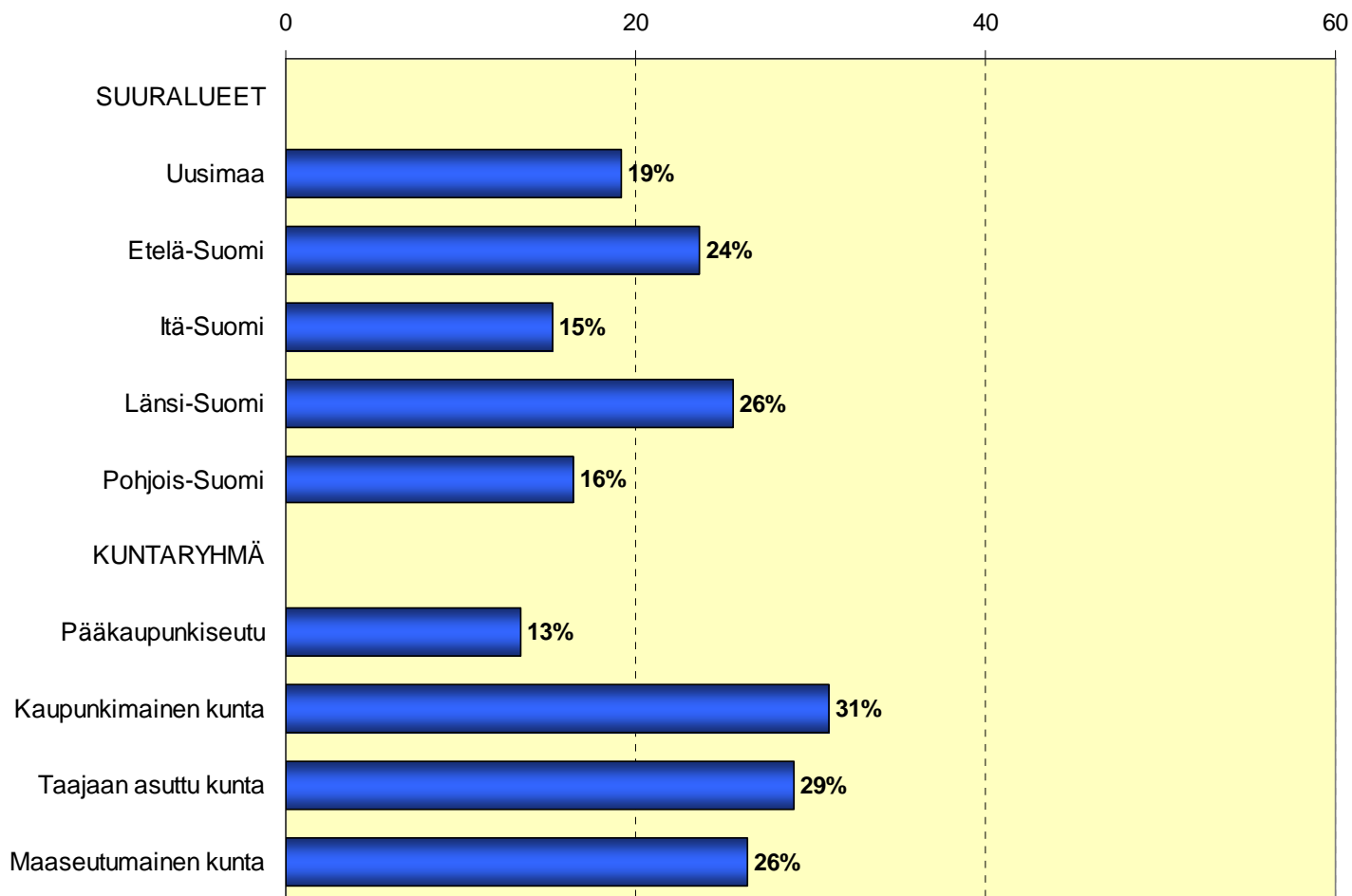
Taustatiedot / sukupuoli, ikä ja vuosiluokka
N = 1782

Vastaajakunnan taustat

Taustatiedot / Suuralueet ja kuntaryhmä

N = 1782

Vastaajakunnan taustat

Taustatiedot / Maakunta

N = 1782

